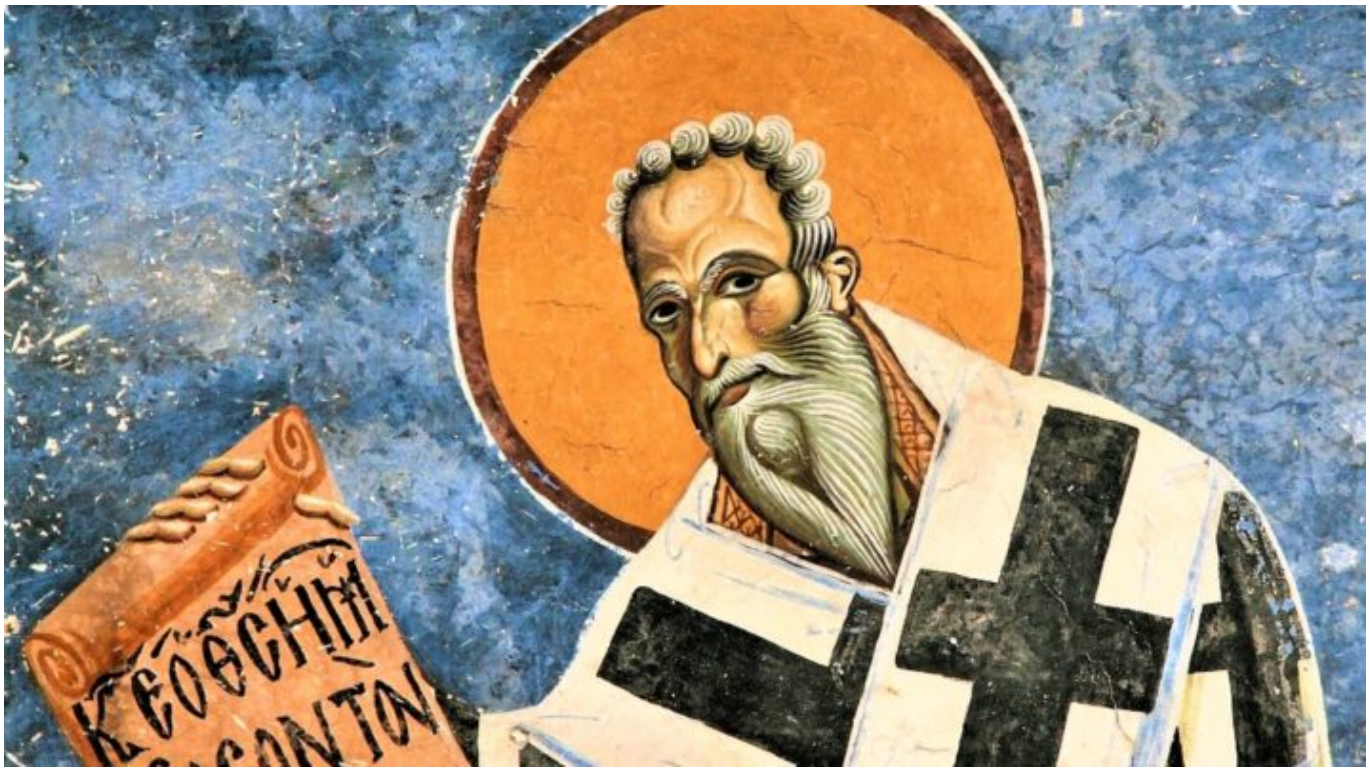
15/05/2026

Άγιος Αχίλλειος Λαρίσης ο θαυματουργός

/ Βίοι Αγίων

- **Γράφει ο Λάμπρος Σκόντζος, Θεολόγος**

Ξεχωριστή χορεία των αγίων της Εκκλησίας μας είναι όσοι έλαβαν μέρος στις Μεγάλες Οικουμενικές Συνόδους, στις οποίες, με την καθοδήγηση και τον φωτισμό του Αγίου Πνεύματος, καθόρισαν τα όρια της σωστικής ορθοδόξους πίστεώς μας. Ένας από αυτούς υπήρξε και ο άγιος Αχίλλειος, επίσκοπος Λαρίσης, ο οποίος είχε τη δική του συμβολή στις εργασίες της Αγίας Α΄ Οικουμενικής Συνόδου.

Καταγόταν από την Καππαδοκία και γεννήθηκε περί το 270 μ. Χ. Δεν γνωρίζουμε πολλά για την καταγωγή του και την παιδική του ηλικία. Φαίνεται πως ήταν γόνος εύπορων και ευσεβών γονέων, οι οποίοι φρόντισαν να τον σπουδάσουν στα ονομαστά σχολεία της περιοχής. Περισσότερο όμως φρόντισαν να τον μορφώσουν πνευματικά. Να του ενσταλάξουν στην παιδική του ψυχή την ακράδαντη πίστη στον αληθινό Τριαδικό Θεό, στον Σωτήρα Χριστό και τα σωτήρια διδάγματα του Ευαγγελίου. Να γίνει συνειδητό μέλος της αγίας μας Εκκλησίας. Και πράγματι ο Αχίλλειος έγινε μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα, που τον έκανε να διαφέρει από τα παιδιά των εθνικών, τα οποία ρίχνονταν νωρίς στην ακολασία και την ειδωλολατρική δεισιδαιμονία.

Μετά το θάνατο των γονέων του ο Αχίλλειος, μοίρασε τη μεγάλη πατρική του περιουσία στους ενδεείς της περιοχής και αναχώρησε για τους Αγίους Τόπους, για να ζήσει εκεί που έζησε ο Λυτρωτής μας Χριστός, κοντά στον Πανάγιο Τάφο, που ακόμη τότε βρισκόταν κάτω από τον βέβηλο ναό της πορνικής «θεάς» Αφροδίτης. Μετά από καιρό επισκέφτηκε ασκητήρια, προκειμένου να ωφεληθεί από τους αγίους γέροντες ασκητές. Μαζί τους ασκήθηκε στη νηστεία, την προσευχή και την αγρυπνία, καλλιεργώντας τις θείες αρετές.

Μετά από καιρό μετέβηκε στην Ρώμη, πρωτεύουσα ακόμη του απέραντου Ρωμαϊκού Κράτους, όπου είχε συναντήσεις με τους Χριστιανούς της μεγάλης πόλεως και οι οποίοι δοκίμασαν τους χειρότερους διωγμούς, επειδή βρισκόταν κοντά στη αντίχριστη εξουσία, η οποία δίωκε την Εκκλησία του Χριστού. Κατόπιν ήρθε στην Ελλάδα και κατέληξε στη Θεσσαλία, την οποία διάλεξε ως τόπο της ιεραποστολής του. Με το ένθερμο κήρυγμά του, με το παράδειγμά του και με τα θαύματα, που αξιώθηκε από το Θεό να κάνει, έκαμε πολλούς ειδωλολάτρες να ασπασθούν τη νέα πίστη.

Περί το 320 χήρεψε ο επισκοπικός θρόνος της Λαρίσης. Οι Χριστιανοί της περιοχής πρότειναν στον άγιο Αχίλλειο να αναλάβει ποιμενάρχης τους. Παρά τους δισταγμούς του, δέχτηκε το μεγάλο φορτίο. Άρχισε αμέσως ένα σπουδαίο ποιμαντικό έργο, εν μέσω ανυπέρβλητων δυσκολιών, διότι, αν και οι φοβεροί διωγμοί εναντίον των Χριστιανών είχαν τυπικά σταματήσει, με το περίφημο Διάταγμα των Μεδιολάνων (313), περί ανεξιθρησκίας, του Μ. Κωνσταντίνου, εν τούτοις η ειδωλολατρία ανθίστατο στην ελληνική ενδοχώρα. Τα σκοταδιστικά ειδωλολατρικά ιερατεία προκαλούσαν σοβαρά προβλήματα ακόμη στους Χριστιανούς. Αλλά ο άγιος Επίσκοπος έδειχνε, όχι απλά ανοχή και ανεξικακία στους φανατικούς διώκτες τους, αλλά τους ευεργετούσε, όπως ευεργετούσε τους πιστούς. Αυτό είχε ως συνέπεια πολύ σύντομα να μεταστραφούν στην Εκκλησία πλήθη ειδωλολατρών.

Την εποχή όμως αυτή η Εκκλησία δοκιμάζονταν και σπαράσσονταν από την φοβερή αίρεση του αρειανισμού. Ο Μέγας Κωνσταντίνος συγκάλεσε την Α΄ Οικουμενική Σύνοδο στη Νίκαια της Βιθυνίας το 325, για να επιλυθεί συνοδικά το μεγάλο αυτό θεολογικό πρόβλημα, το οποίο απειλούσε αυτή την ίδια την ύπαρξη της Εκκλησίας. Κλήθηκαν 318 Επίσκοποι από τα πέρατα της οικουμένης, να λάβουν μέρος στη Μεγάλη Σύνοδο. Μεταξύ αυτών ήταν και ο άγιος Αχίλλειος. Η φήμη του, ως αγίου Επισκόπου, είχε φτάσει ως τη Βασιλεύουσα. Γι’ αυτό όταν έφτασε τον υποδέχτηκαν με τιμές ο αυτοκράτορας και οι άλλοι Επίσκοποι. Έλαβε μέρος στις συζητήσεις και με την ευρυμάθειά του και την άρτια θεολογική του κατάρτιση κατατρόπωσε τους αιρετικούς αρειανούς. Ο Θεός τον αξίωσε μάλιστα να επιτελέσει στη Σύνοδο και θαύμα, για να δείξει ότι η πίστη των Ορθοδόξων είναι η αληθινή και ευάρεστη στο Θεό. Με τις ευχές του ανάβλυσε λάδι από μια πέτρα. Σε σπάνιο χειρόγραφο που φυλάσσεται στην Ιερά Μονή Βαρλαάμ Μετεώρων αναφέρεται πως «Τον Θεόν επικαλεσάμενος και έλαιον δι’ ευχής βλύσαι ποιεί».

Μετά το πέρας των εργασιών της Συνόδου και τον θρίαμβο της Ορθοδοξίας, ο Μέγας Κωνσταντίνος, ζήτησε την ευλογία του αγίου Αχιλλείου και τον ξεπροβόδησε με πλούσια δώρα, να τα χρησιμοποιήσει για έργα φιλανθρωπίας και ανεγέρσεις ναών στην επισκοπή του.

Μετά από 35 χρόνια ποιμαντορίας, το έτος 355 ο άγιος Επίσκοπος κοιμήθηκε ειρηνικά. Λίγο πριν την κοίμησή του ο Θεός τον αξίωσε να προαισθανθεί την αναχώρησή του από τον κόσμο αυτό. Κάλεσε τον κλήρο και το λαό, δίνοντάς τους τις τελευταίες συμβουλές του και προαναγγέλλοντας την κοίμησή του.

Οι πιστοί θρήνησαν τον άγιο Ιεράρχη τους και τον κήδεψαν με μεγάλες τιμές και τοποθέτησαν το σεπτό του σκήνωμα σε λάρνακα που ο ίδιος είχε κατασκευάσει. Το τίμιο λείψανό του πραγματοποιούσε πολλά θαύματα. Το 985 ο τσάρος των

Βουλγάρων Σαμουήλ το άρπαξε και το μετέφερε στα ανάκτορά του στις Πέσπες, όπου είχε χτίσει μεγαλόπρεπη βασιλική, της οποίας σώζοντα ως τα σήμερα ερείπια. Οι κάτοικοι της Λάρισας συνέχιζαν να τιμούν τον άγιο και μετά την αρπαγή των λειψάνων του. Του έκτισαν μεγαλοπρεπή ναό και τον έκαμαν προστάτη και πολιούχο της πόλεώς τους. Επιτελούνταν δε εκεί πολλά θαύματα. Σε αυτόν τον ναό συνάζονταν οι επίσκοποι της Θεσσαλίας για να εκλέξουν τους επισκόπους των χηρευουσών θρόνων. Στα 1204, οι αιρετικοί Φράγκοι κατέστρεψαν τη Λάρισα και μετέβαλαν το ναό σε ορμητήριο ληστών. Ενώ στις 12 Ιουνίου 1769 οι φανατισμένοι τούρκοι τον πυρπόλησαν. Το 1965 έγινε ανασκαφή και βρέθηκε ο τάφος του αγίου και κτίστηκε ο σημερινός ναός. Τέλος στις 14 Μαΐου 1981 επέστρεψαν τα λείψανά του στη Λάρισα, όπου φυλάσσονται στον ομώνυμο ναό του και θαυματουργούν. Η μνήμη του τιμάται στις 15 Μαΐου.